

قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی

بخش دوم – محاسبه و اخذ مالیات - دوم

بخش دوم – محاسبه و اخذ مالیات

ماده 11

ماده 11- یک ماده به عنوان ماده (3)، ذیل باب اول قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده 3

ماده 3- اختصارات و اصطلاحات بکار در این قانون، در معانی مشروح زیر است:

سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه: قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران

قانون مالیات بر ارزش افزوده: قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400/02/03 با اصلاحات و الحاقات بعدی

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان: قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب 1398/7/21 با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

صورتحساب الکترونیکی صورتحساب الکترونیکی موضوع بند «ث» ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

اشخاص تجاری: اشخاص موضوع جزء (1) بند «ج» ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

اشخاص غیر تجاری: اشخاص موضوع جزء (2) بند (ج) ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه

کارپوشه تجاری: کارپوشه موضوع بند (خ) ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

کار پوشه غیر تجاری: کارپوشه موضوع بند (د) ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

حساب تجاری: حساب موضوع بند (ذ) ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

حساب غیر تجاری: موضوع بند «ر» ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

مالیات علی‌الحساب: مالیاتی که قبل از تاریخ سررسید پرداخت مالیات، توسط اشخاص تجاری یا غیر تجاری پرداخت یا توسط پرداخت کنندگان وجوه به اشخاص مذکور کسر و ایصال می‌شود.

درآمد اتفاقی: درآمدها و کمک‌های نقدی یا معادل ریالی کمک‌های غیر نقدی بلاعوض جایزه هدیه، صلح غیر معوض و نفع حاصل از معاملات محاباتی

قیمت فروش: ارزش ریالی زمان انتقال دارایی مندرج در صورتحساب الکترونیکی

قیمت خرید: ارزش ریالی زمان تملک دارایی مندرج در صورتحساب الکترونیکی

قیمت خرید تعدیل شده: حاصل ضرب «قیمت خرید» یا «ارزش دفتری دارایی بدون اعمال تجدید ارزیابی آن» در نسبت «شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در تاریخ انتقال» به «شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در دو سال بعد از تاریخ تملک». شاخص مذکور بر اساس آخرین اعلام مرکز آمار ایران در نظر گرفته می‌شود.

دوره تملک: مدت زمان تملک از تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی تملک دارایی تا تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی انتقال دارایی

عایدی سرمایه: مازاد قیمت فروش نسبت به «قیمت خرید» یا «ارزش دفتری دارایی بدون اعمال تجدید ارزیابی آن

زیان سرمایه: مازاد «قیمت خرید» یا «ارزش دفتری دارایی بدون اعمال تجدید ارزیابی آن» نسبت به قیمت فروش

خانوار: خانوار موضوع بند (2) تبصره (8) ماده (169) مکرر این قانون

محدوده شهری: موضوع قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها مصوب
1384/10/14

ارز: موضوع بند «پ» ماده (1) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب 1392/10/3 با اصلاحات و
الحاقات بعدی

رمزیول: پول موضوع بند «ض» ماده (1) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1402/3/30؛
رمزارز نوعی رمزیول محسوب می‌شود.

رمز دارایی: نوعی دارایی رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده است که در بستر پایگاه داده اشتراکی به صورت
متمرکز یا غیر متمرکز ایجاد و به صورت متمرکز یا غیر متمرکز مبادله می‌شود.

ماده 12

ماده 12- یک ماده به عنوان ماده (46) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر
الحاق می‌شود:

ماده 46

ماده 46- کلیه اشخاص غیر تجاری انتقال دهنده «عین» یا «حق واگذاری محل» در خصوص انتقال
دارایی‌های زیر مشمول مالیات بر عایدی سرمایه هستند:

املاک با انواع کاربری و حق واگذاری محل

انواع خودروی سواری دارای شماره انتظامی (پلاک) شخصی

انواع طلا، نقره، پلاتین و مسکوکات آنها و جواهر آلات

انواع ارز

انواع رمز دارایی، رمزیول (به استثنای رمز ریال جمهوری اسلامی ایران) و رمزارز

تبصره 1

تبصره 1- پس از استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، صدور صورتحساب الکترونیکی تنظیم وکالت بلاعزل با موضوع انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) این ماده، در این قانون انتقال محسوب می‌شود و مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود و موکل اصلی یا موکلین بعدی وکالت بلاعزل مسؤول پرداخت مالیات متعلق هستند. مبلغ درج شده در صورتحساب الکترونیکی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، مبنای محاسبه عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع این تبصره است.

در صورت احراز عدم قصد انتقال مالکیت در موارد فوق از طریق آرای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، صورت حساب الکترونیکی فوق مشمول مالیات حساب الکترونیکی موضوع این فصل نمی‌شود. آیین‌نامه اجرائی این تبصره حداکثر یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده توسط سازمان با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره 2

تبصره 2- در این قانون و قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، صدور صورتحساب الکترونیکی تعویض شماره انتظامی (پلاک) دارایی‌های مشمول مقررات شماره گذاری، در حکم انتقال دارایی‌های مذکور تلقی می‌گردد.

تبصره 3

تبصره 3- اخذ مالیات موضوع این فصل مشروط به استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16) مکرر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره 4

تبصره 4- پس از استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان معاملات دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) این ماده که مرتبط با فعالیت‌های شغلی نیستند صرفاً مشمول مالیات موضوع این فصل هستند و مشمول مالیات موضوع ماده (93) این قانون نمی‌شوند.

تبصره 5

تبصره 5- در صورت فروش دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) این ماده توسط اشخاص غیر تجاری به اشخاص موضوع اجزای (3) و (4) بند «ث» ماده (16) مکرر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان عایدی حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور از مالیات موضوع این فصل معاف است. در صورت فروش دارایی‌های مذکور دارایی‌های مذکور به سایر اشخاص کل درآمد یا وجوه دریافتی حاصل از انتقال دارایی‌های فوق مشمول مالیات موضوع فصل ششم باب سوم این قانون می‌شوند.

تبصره 6

تبصره 6- اشخاص غیر تجاری بالای هجده سال که دارایی‌های موضوع بند (3) این ماده را مستقیماً از اشخاص موضوع جزء (3) بند «ث» ماده (16) مکرر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان خریداری کرده اند، می‌توانند دارایی‌های مذکور را به سایر اشخاص غیر تجاری انتقال دهند. ثبت انتقال مذکور با درج شماره منحصر به فرد مالیاتی صورتحساب الکترونیکی خرید اولیه، در حکم صورت حساب الکترونیکی است و صورتحساب الکترونیکی مذکور با درج بلاعوض بودن یا درج مبلغ معامله فوق به صورت خودکار به کارپوشه غیرتجاری خریدار منتقل می‌شود. خریدار مکلف است ظرف سی روز از تاریخ درج صورتحساب الکترونیکی در کارپوشه غیر تجاری، نسبت به اعلام پذیرش یا عدم پذیرش این صورتحساب الکترونیکی اقدام کند. عدم اظهار نظر ظرف مدت مذکور به منزله عدم تأیید صورت حساب الکترونیکی مربوط می‌باشد.

تبصره 7

تبصره 7- عایدی سرمایه حاصل از انتقال اوراق بهادار یا کالای مورد معامله در بهابازار (بورس)ها و بازارهای خارج از بهابازار (بورس) از قبیل صندوق‌های کالایی، صندوق‌های املاک و مستغلات و گواهی سپرده سکه طلا، مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌باشد.

تبصره 8

تبصره 8- اخذ مالیات موضوع این ماده، مانع از اجرای سایر قوانین از قبیل قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز نمی‌باشد. همچنین سازمان موظف است مجموع درآمدهای موضوع این فصل متعلق به هر شخص غیرتجاری را برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال نماید.

ماده 13

ماده 13- یک ماده به عنوان ماده (47) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

ماده 47

ماده 47- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون در موارد زیر مشمول مالیات نمی‌شود:

الف- انتقال ملک مسکونی متعلق به «شخص غیر تجاری بالای هجده سال»

در صورتی که:

دوره تملک آن بیش از دو سال باشد.

شخص فوق مالک ملک مسکونی دیگری نباشد.

تبصره 1

تبصره 1- عایدی سرمایه از انتقال ملک مسکونی متعلق به «سرپرست خانوار» در صورتی که دوره حاصل بیش از دو سال باشد و شخص فوق صرفاً یک ملک مسکونی دیگر داشته باشد، مشمول مالیات نمی‌شود. در خصوص سرپرست خانوار، شرط دوره تملک بیش از دو سال، در هر پنج سال، یک بار در نظر گرفته نمی‌شود.

تبصره 2

تبصره 2- در صورتی که اشخاص موضوع این بند نسبت به خرید ملک مسکونی جدید اقدام نمایند و حداکثر ظرف یک سال از زمان خرید آن، نسبت به انتقال ملک مسکونی اولیه دارای شرایط این بند (با رعایت تبصره (1) این بند) اقدام کنند، انتقال ملک مسکونی اولیه دارای مشمول مالیات نمی‌شود.

تبصره 3

تبصره 3- مجموع کل درآمد اجاره املاک با کاربری مسکونی متعلق به اشخاص غیر تجاری، در طول دوره

تملك بر اساس ارزش اجارى موضوع ماده (54) اين قانون، مشروط به صدور صورتحساب الكترونيكى اجاره، از عايدى سرمايه همان دارايى كسر مى‌شود. تخفيف مذكور تا سقف پنجاه درصد (50٪) عايدى سرمايه همان دارايى قابل اعمال است. اعمال اين تخفيف پس از اعمال حكم موضوع تبصره (2) ماده (49) اين قانون لحاظ خواهد شد.

تبصره 4

تبصره 4- اشخاصى كه مالك بخشى از يك يا چند ملك مسكونى هستند، مجموع سهم (دانگ) مالكيت املاك مسكونى تا سقف يك ملك مسكونى كامل با رعايت تبصره (1) اين ماده، مشمول معافيت موضوع اين بند مى‌شوند و عايدى سرمايه حاصل از انتقال مازاد مالكيت مذكور، مشمول ماليات موضوع اين فصل مى‌باشد.

ب- انتقال خودروى سوارى داراي شماره انتظامى (پلاك) شخصى متعلق به «شخص غير تجارى بالاي هجده سال» در صورتى كه:

دوره تملك آن بيش از يك سال باشد؛

شخص فوق، مالك تمام يا بخشى از خودروى سوارى داراي شماره ما انتظامى شخصى ديگرى نباشد.

تبصره 1

تبصره 1- عايدى سرمايه حاصل از انتقال خودروى سوارى داراي شماره انتظامى شخصى متعلق به «سرپرست خانوار» در صورتى كه دوره تملك آن بيش از يك سال باشد و شخص فوق صرفاً يك خودروى سوارى داراي شماره انتظامى شخصى ديگر داشته باشد، شمول ماليات نمى‌شود. درخصوص سرپرست خانوار، شرط دوره تملك بيش از يك سال، در هر پنج سال، يك بار در نظر گرفته نمى‌شود.

تبصره 2

تبصره 2- در صورتى كه اشخاص موضوع اين بند نسبت به خريد خودروى سوارى داراي شماره انتظامى شخصى جديد اقدام نمايند و حداكثر ظرف شش ماه از زمان خريد آن، نسبت به انتقال خودروى سوارى اوليه داراي شرايط اين بند (با رعايت تبصره (1)) اقدام كنند، خودروى سوارى اوليه مشمول ماليات

نمی‌شود.

ج- انتقال قهری

د- انتقال املاک موضوع ماده (68) و ماده (70) این قانون

ه- انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) ماده (46) این قانون که پیش از استقرار بستر اجرائی تملک شده‌اند، تا سه سال پس از استقرار بستر اجرائی

و- انتقال «کلیه اراضی با کاربری کشاورزی اعم از باغ‌ها و زمین‌های زراعی و اراضی فاقد کاربری» با دوره تملک بالای سه سال

تبصره

تبصره- اراضی داخل محدوده شهر و باغ ویلاها مشمول معافیت این بند نمی‌باشند.

ز- انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون به صورت بلاعوض نظیر هدیه و وقف

تبصره

تبصره- شرط برخورداری از معافیت این بند، درج بلاعوض بودن در حساب الکترونیکی مربوط است.

ح- انتقال ارز حاصل از روش‌های مجاز ورود ارز به کشور به تأیید بانک مرکزی مشروط به رعایت قوانین و مقررات مربوط

تبصره

تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 14

ماده 14- یک ماده به عنوان ماده عنوان ماده (48) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به

ماده 48

ماده 48- در محاسبه مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون احکام زیر جاری است:

الف- در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید:

1- تاریخ تملک دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) ماده (46) این قانون که بر اساس اسناد رسمی، تاریخ تملک آنها پیش از استقرار بستر اجرائی باشد، تاریخ درج شده در سند مذکور است و در غیر این صورت، تاریخ استقرار بستر اجرائی است. همچنین قیمت خرید دارایی‌های مذکور، ارزش روز دارایی مطابق تبصره (1) این ماده در تاریخ استقرار بستر اجرائی است.

2- قیمت خرید دارایی‌های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون ارزش روز موضوع تبصره (1) این ماده برای دارایی‌های مذکور در پنج سال قبل از تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی فروش است. همچنین دوره تملک دارایی‌های مذکور پنج سال در نظر گرفته می‌شود.

ب- در صورت وجود صورتحساب الکترونیکی خرید:

1- آخرین صورتحساب‌های الکترونیکی خرید بر اساس تاریخ صدور (کمترین دوره تملک) مبنای تعیین قیمت خرید و دوره تملک دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) خواهد بود صورتحساب الکترونیکی خرید برای معاوضه دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) ماده (46) این قانون که مطابق بند «چ» ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان صادر شده، به عنوان آخرین صورتحساب الکترونیکی خرید موضوع این جزء در نظر گرفته نمی‌شود.

2- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون بیش از سه سال باشد، ارزش روز موضوع تبصره (1) این ماده در خصوص دارایی‌های مذکور در سه سال قبل یا مبلغ مندرج در صورتحساب الکترونیکی خرید، هر کدام بیشتر باشد، مبنای محاسبه عایدی سرمایه است.

3- معاوضه دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) ماده (46) این موضوع بندهای قانون متعلق به هر «شخص غیر تجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند با رعایت موازین شرعی، در صورت صدور صورتحساب الکترونیکی مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌باشد.

ج- در صورتی که بیش ازظهارى طرفین معامله در خصوص قیمت فروش بر اساس اسناد مثبتة از قبیل ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده، برای سازمان محرز شود و انتقال دهنده در خصوص دارایی مذکور مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نباشد، مبنای تعیین قیمت خرید برای محاسبه عایدی سرمایه در انتقال بعدی، حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده است.

د- در صورتی که کم ازظهارى طرفین معامله در خصوص قیمت فروش بر اساس اسناد مثبتة از قبیل ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده، برای سازمان محرز شود یا انتقال به صورت محاباتی انجام شده باشد، مبنای تعیین قیمت خرید برای محاسبه عایدی سرمایه در انتقال بعدی حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده است.

ه- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون، کمتر از دو سال باشد، تخفیف موضوع تبصره (2) ماده (49) این قانون لحاظ نمی‌شود و در صورتی که دوره تملک دارایی‌های این بند بیشتر از دو و کمتر از پنج سال باشد، صرفاً نیمی از تخفیف فوق از عایدی سرمایه مشمول مالیات کسر می‌شود.

و- مبنای محاسبه «درآمد اتفاقی» دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) ماده (46) این قانون که به صورت بلاعوض منتقل شده‌اند و دارایی‌های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون که به صورت بلاعوض به سایر اشخاص غیرتجاری منتقل شده‌اند، حسب مورد ارزش روز موضوع تبصره (1) این ماده است؛ ارزش مذکور در حکم قیمت خرید برای محاسبه «عایدی سرمایه» در انتقال بعدی است.

ز- در مواردی نظیر انتقال به صورت ارث که قیمت انتقال توسط طرفین اظهار و تأیید نشده باشد، مبنای تعیین قیمت خرید برای محاسبه عایدی سرمایه در انتقال بعدی، حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده است. این حکم در خصوص املاکی از قبیل واحدهای مسکونی تملک شده اعضای تعاونی‌های مسکن که قبل از دریافت گواهی اتمام عملیات ساختمانی ساختمانی پیش خرید و پس از دریافت گواهی اتمام عملیات ساختمانی تملک شده‌اند نیز جاری است.

تبصره 1

تبصره 1- ارزش روز دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون به شرح زیر تعیین می‌شود:

1- ارزش روز دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون، حسب مورد بر اساس قیمت روز دارایی موضوع ماده (64) این قانون یا ارزش روز تعیین شده مطابق تبصره (5) ماده (93) این قانون تعیین می‌شود. قیمت روز دارایی موضوع ماده (64) این قانون بر اساس مواردی از قبیل قیمت اظهاری در

صورتحساب الکترونیکی خرید یا فروش و تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده در طول دوره تملک تعیین می شود.

2- ارزش روز دارایی های موضوع بند (2) ماده (46) این قانون، بر مبنای مواردی از قبیل قیمت مندرج در صورتحساب های الکترونیکی دارایی های مشابه، قیمت اظهاری در صورتحساب الکترونیکی خرید یا فروش، تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده در طول دوره تملک و مأخذ موضوع ماده (28) قانون مالیات بر ارزش افزوده تعیین می شود.

3- ارزش روز دارایی های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون، براساس قیمت هر گرم طلای هجده عیار و قیمت هر یورو که توسط بانک مرکزی اعلام می گردد، تعیین می شود. قیمت هر یورو بر اساس نرخ موضوع بند «الف» ماده (44) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می شود.

آیین نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف شش ماه توسط سازمان تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره 2

تبصره 2- در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون، تاریخ تملک دارایی های مذکور در پنج سال ابتدایی از استقرار بستر اجرائی تاریخ استقرار بستر اجرائی می باشد.

تبصره 3

تبصره 3- مبنای تعیین قیمت فروش برای محاسبه عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی مشمول حکم بند «د» این ماده، ارزش اظهاری طرفین در صورت حساب الکترونیکی مذکور خواهد بود. در این حالت زیان سرمایه حاصل از انتقال دارایی مذکور موضوع تبصره (8) ماده (49) این قانون، قابل استهلاك نیست.

تبصره 4

تبصره 4- مبنای محاسبه درآمد موضوع ماده (124) این قانون در موارد تعیین شده در بندهای «ج»، «د» و «ه» این ماده، حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده است.

تبصره 5

تبصره 5- در محاسبه عایدی سرمایه انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (3) و (4) ماده (46) این قانون، به ترتیب معادل گرمی طلای هجده عیار و معادل یورویی دارایی‌های مذکور بر اساس ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) این ماده ملاک عمل قرار می‌گیرد.

ماده 15

ماده 15- یک ماده به عنوان ماده (49) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده 49

ماده 49- در هر سال مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون با دوره تملک یک سال و بیشتر از آن که به «اشخاص غیر تجاری» تعلق دارند، مشمول مالیات با نرخ مقرر در ماده (131) این قانون می‌باشد.

تبصره 1

تبصره 1- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع این ماده کمتر از یک سال باشد، مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور، با نرخ ده واحد درصد (10) بیشتر از بالاترین نرخ مقرر در ماده (131) این قانون مشمول مالیات می‌باشد.

تبصره 2

تبصره 2- «عایدی ناشی از تورم» از عایدی سرمایه مشمول مالیات حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون با رعایت مقررات مربوط کسر می‌شود عایدی ناشی از تورم عبارت است از مازاد «قیمت خرید تعدیل شده» از «قیمت خرید».

تبصره 3

تبصره 3- صرفاً در صورتی که قیمت خرید بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی قابل استهلاک خواهد بود.

تبصره 4

تبصره 4- از مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال املاک با کاربری غیر مسکونی و حق واگذاری محل در صورتی که دوره تملک آنها بیش از دو سال باشد، پس از رعایت تبصره (2) این ماده، تا آستانه ده برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون کسر می‌شود و مازاد آن با رعایت مقررات این ماده، مشمول مالیات می‌شود. اشخاص موضوع این فصل صرفاً در یک سال از هر پنج سال، می‌توانند از این معافیت استفاده کنند. شرط دوره تملک بیش از دو سال مذکور در این تبصره، در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی در نظر گرفته نمی‌شود.

تبصره 5

تبصره 5- در انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) ماده (46) این قانون با دوره تملک یک سال و بیشتر از آن که عایدی سرمایه آن مشمول مالیات موضوع این فصل می‌باشد، در صورتی که حسب مورد «مالیات نقل و انتقال و حق واگذاری محل موضوع ماده (59) این قانون» یا «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (30) قانون مالیات بر ارزش افزوده» آن دارایی، بیشتر از مالیات بر عایدی سرمایه انتقال همان دارایی باشد، عایدی سرمایه دارایی مذکور مشمول مالیات نخواهد بود.

در صورتی که عایدی سرمایه انتقال مذکور مشمول مالیات موضوع این فصل باشد و مالیات متعلق بیشتر از مالیات نقل و انتقال مذکور باشد، مالیات نقل و انتقال پرداختی، به عنوان علی الحساب مالیات بر عایدی سرمایه در نظر گرفته می‌شود. در انتقال دارایی‌های فوق که شامل زیان سرمایه شده باشند، مالیات نقل و انتقال فوق قطعی است.

تبصره 6

تبصره 6- در انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون که به صورت ارث تملک شده‌اند، مبنای محاسبه «دوره تملک» تاریخ فوت شخص اعم از واقعی یا فرضی است و مبنای محاسبه «قیمت خرید» نیز

حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) ماده (48) این قانون در تاریخ مذکور است. در صورتی که دوره تملک موضوع این تبصره یک سال یا کمتر از یک سال باشد، حکم تبصره (1) ماده (49) این قانون برای عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور جاری نمی باشد.

تبصره 7

تبصره 7- در انتقال بلاعوض دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون به اعضای خانوار یا پدر یا مادر یا اجداد یا فرزندان مبنای محاسبه «دوره تملک» و «قیمت خرید» در انتقال بعدی، «تاریخ تملک» و «قیمت خرید» اولیه دارایی با رعایت مفاد ماده (48) این قانون است.

تبصره 8

تبصره 8- مجموع زیان سرمایه هر شخص غیر تجاری حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون با دوره تملک یک سال و بیشتر، از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون در همان سال یا سال‌های بعد برای شخص مذکور قابل استهلاك است. حکم این تبصره در خصوص دارایی‌هایی که عایدی سرمایه حاصل از انتقال آنها مشمول مالیات نمی باشد جاری نخواهد بود.

تبصره 9

تبصره 9- در خصوص اشخاص غیر تجاری بالای هجده سال، در هر سال به میزان معافیت موضوع ماده (84) این قانون از مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مشمول مالیات موضوع این فصل با دوره تملک یک سال و بیش از یک سال کسر می‌شود. در صورت عدم استفاده از معافیت مذکور به صورت کامل، میزان معافیت کسر نشده، برای دارایی‌های با دوره تملک کمتر از یک سال نیز قابل استفاده خواهد بود.

تبصره 10

تبصره 10- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر یک سال پس از تاریخ می‌لایم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تا بود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 16

ماده 16- یک ماده به عنوان ماده (50) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده 50

ماده 50- موعده پرداخت مالیات بر عایدی سرمایه مطابق موعده ذکر شده در تبصره (1) ماده (16) مکرر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره 1

تبصره 1- سه سال پس از استقرار بستر اجرائی، سازمان موظف است امکان استعلام برخط میزان مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (1) و (2) ماده (46) این قانون را با لحاظ معافیت‌های موضوع ماده (47) این قانون، حسب مورد برای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران فراهم نماید.

پس از موعده فوق، کلیه اشخاص غیر تجاری مکلفند در صورتی که عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع این تبصره، مشمول مالیات باشد، مالیات مذکور را هم زمان با انتقال، حسب مورد از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، با رعایت مفاد تبصره (4) ماده (49) این قانون به صورت علی‌الحساب پرداخت نمایند. در محاسبه مالیات علی‌الحساب، عایدی حاصل از انتقال هر دارایی به صورت مجزا لحاظ می‌شود. در صورت عدم پرداخت مالیات موضوع این تبصره، لحاظ اشخاص فوق مجاز به انتقال دارایی‌های مذکور نیستند.

تبصره 2

تبصره 2- سه سال پس از استقرار بستر اجرائی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظفند با همکاری سازمان، حساب با حساب‌های امانی را به منظور فراهم کردن امکان پرداخت ثمن معامله و نیز وصول وجوه مرتبط با معامله از قبیل عوارض و مالیات متعلق از مبلغ واریزی به حساب مذکور به صورت سامانه ای و حسب مورد هم زمان با ثبت سند یا تعویض شماره انتظامی (پلاک) ایجاد نمایند. استفاده از این حساب‌ها به منظور انجام معامله برای متعاملین

الزامی نیست و منوط به درخواست متعاملین است.

تبصره 3

تبصره 3- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف یک سال پس از استقرار بستر اجرائی، توسط سازمان با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 17

ماده 17- یک ماده به عنوان ماده (51) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده 51

ماده 51- اقاله، فسخ، انفساخ، ابطال و یا بطلان معاملات قطعی دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون، به عنوان معامله جدید تلقی نخواهد شد و صورت‌حساب‌های الکترونیکی معامله مذکور باطل می‌شود. در موارد فوق سازمان موظف است پس از بررسی مجدد وضعیت مالیاتی از قبیل شمول مالیات یا اعطای معافیت مالیاتی، نسبت به اصلاح اظهار نامه پیش فرض موضوع تبصره (1) ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اقدام نماید.

در موارد فوق، سازمان موظف است نسبت به استرداد یا مطالبه مالیات متعلق حداکثر ظرف دو ماه پس از تاریخ ابطال صورتحساب الکترونیکی اقدام نماید.

ماده 18

ماده 18- ماده (76) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 76

ماده 76- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون در صورتی که

مشمول ماده (77) این قانون شود، مشمول مالیات نمی باشد. این معافیت در خصوص اشخاصی که به حکم تبصره‌های (2) و (4) ماده (77) مشمول آن ماده نشده‌اند نیز جاری است.

ماده 19

ماده 19- عنوان تبصره ماده (93) قانون مالیات‌های مستقیم به تبصره (1) اصلاح و هشت تبصره به عنوان تبصره‌های (2) تا (9) به این ماده به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره 2

تبصره 2- درآمدهایی که مشمول مالیات موضوع این ماده می‌شوند، مشمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع فصل اول باب سوم و مالیات بر درآمد اتفاقی موضوع فصل ششم باب سوم این قانون نمی شوند.

تبصره 3

تبصره 3- پس از استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص موضوع این فصل و مرتبط با فعالیت شغلی آنها مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود.

در صورتی که تاریخ تملک دارایی‌های مذکور پیش از استقرار بستر اجرائی باشد، صرفاً تا چهار سال پس از استقرار بستر اجرائی اولین انتقال آنها مشمول مالیات موضوع این فصل نمی شوند.

تبصره 4

تبصره 4- در صورتی که دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون، مرتبط با فعالیت شغلی صاحبان مشاغل موضوع این فصل نباشد، عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور، مشمول مالیات موضوع فصل اول باب سوم این قانون می‌شود.

تبصره 5

تبصره 5- ارزش روز حق واگذاری محل که فاقد صورتحساب الکترونیکی خرید است به موجب آیین‌نامه

ای تعیین می‌شود که حداکثر ظرف یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد. تعیین ارزش روز حق واگذاری محل در آیین‌نامه مذکور بر اساس مواردی از قبیل اظهار مؤدی، تغییرات شاخص قیمت مصرف کننده در طول دوره تملک و ارزش روز دارایی موضوع ماده (64) این قانون است. حکم این تبصره در خصوص تعیین ارزش روز حق واگذاری محل که به صورت بلاعوض یا به صورت ارث تملک شده نیز جاری است.

تبصره 6

تبصره 6- از مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون در صورتی که دوره تملک آن بیش از دو سال باشد، پس از کسر عایدی ناشی از تورم موضوع تبصره (10) ماده (105) این قانون، تا آستانه ده برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون کسر می‌شود و مازاد آن با رعایت مقررات این ماده مشمول مالیات می‌شود. اشخاص موضوع این فصل می‌توانند صرفاً در یک سال از هر پنج سال از این معافیت استفاده کنند.

تبصره 7

تبصره 7- حکم تبصره‌های (9) تا (12) ماده (105) این قانون، با رعایت مقررات این فصل، در خصوص صاحبان مشاغل موضوع این فصل جاری است.

تبصره 8

تبصره 8- مجموع درآمد اشخاص غیر تجاری، حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) ماده (46) این قانون که مطابق مفاد فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم محاسبه شده است، در هر پنج سال تا سقف پنج برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون مشمول مالیات نخواهد بود و مازاد بر آستانه فوق، مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود. مجموع درآمد اشخاص غیر تجاری حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور که قبل از استقرار بستر اجرائی تملک شده‌اند، تا سه سال پس از استقرار بستر اجرائی، از مالیات موضوع این فصل معاف است. معاوضه دارایی‌های فوق متعلق به هر «شخص غیر تجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند، با رعایت موازین شرعی مشمول مالیات موضوع نمی‌باشد. مفاد این تبصره صرفاً در خصوص انتقال این دارایی‌ها به اشخاص موضوع اجزای (3) و (4) بند «ث» (ماده 16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان جاری است.

تبصره 9

تبصره 9- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 20

ماده 20- در تبصره (1) ماده (105) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «غیر تجاری» حذف و هفت تبصره به عنوان تبصره‌های (8) تا (14) به ماده مذکور به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره 8

تبصره 8- پس از استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، انتقال دارایی‌های مذکور، مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود.

در صورتی که تاریخ تملک دارایی‌های مذکور پیش از استقرار بستر اجرائی باشد، صرفاً تا چهار سال پس از استقرار بستر اجرائی، اولین انتقال آنها مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌شوند.

تبصره 9

تبصره 9- در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی‌های بر موضوع بند (1) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص موضوع این فصل که بر اساس اسناد رسمی، تاریخ تملک آنها پیش از استقرار بستر اجرائی باشد، «تاریخ تملک» دارایی، تاریخ درج شده در سند مذکور است و در صورتی که از طریق اسناد عادی معامله شده باشد، تاریخ تملک، تاریخ استقرار بستر اجرائی است. همچنین حسب مورد ارزش روز دارایی موضوع تبصره (1) ماده (48) این قانون در زمان استقرار بستر اجرائی، قیمت خرید دارایی‌های مذکور محسوب می‌شود.

تبصره 10

تبصره 10- در محاسبه عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع (1) ماده (46) این قانون، عایدی ناشی از تورم از کل عایدی سرمایه کسر می‌شود. عایدی ناشی از تورم عبارت است از مازاد «قیمت

خرید تعدیل شده» از «قیمت خرید».

در خصوص دارایی‌های موضوع این تبصره، صرفاً در صورتی که قیمت خرید بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی قابل استهلاک خواهد بود.

تبصره 11

تبصره 11- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص موضوع این فصل، دو سال یا کمتر از دو سال مذکور باشد، در محاسبه عایدی سرمایه آن حکم تبصره (10) این ماده لحاظ نمی‌شود. شرط دوره تملک بیش از دو سال مذکور در این تبصره، در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی در نظر گرفته نمی‌شود.

تبصره 12

تبصره 12- در خصوص اشخاص موضوع این ماده که بدون لحاظ عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون، زیان‌ده هستند، در صورتی که دوره تملک دارایی‌های مذکور دو سال یا بیشتر باشد، عایدی مذکور با سایر درآمدهای مشمول مالیات این اشخاص جمع می‌شود و در غیر این صورت اگر دوره تملک دارایی‌های مذکور کمتر از دو سال باشد، صرفاً یک سوم از عایدی مذکور با سایر درآمدهای مشمول مالیات این اشخاص جمع می‌شود و مابقی عایدی حسب مورد با نرخهای مربوط مشمول مالیات می‌باشد.

تبصره 13

تبصره 13- در صورتی که دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون مرتبط با فعالیت اشخاص موضوع این فصل نباشد، در محاسبه عایدی سرمایه آن حکم تبصره (10) این ماده لحاظ نمی‌شود.

تبصره 14

تبصره 14- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر یک سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 21

ماده 21- در ماده (119) قانون مالیات‌های مستقیم، عبارت «در هر سال، مجموع» به ابتدای این ماده الحاق و عبارت «به نرخ مقرر در ماده (131)» به عبارت «برای اشخاص غیر تجاری، با لحاظ مفاد مواد (124) و (126) به نرخ مقرر در ماده (131) این قانون و برای اشخاص تجاری، به ترتیب در خصوص اشخاص حقیقی و و حقوقی به به نرخ مقرر در ماده (131) و (105)» اصلاح می‌شود. همچنین یک تبصره به شرح زیر به این ماده الحاق می‌شود:

تبصره

تبصره - سازمان موظف است با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مجموع درآمدهای موضوع این فصل متعلق به هر شخص غیرتجاری را برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال نماید.

ماده 22

ماده 22- متن ذیل جایگزین ماده ماده (120) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره آن می‌شود:

ماده 120

ماده 120- در درآمد مشمول مالیات موضوع فصل صد درصد (100٪) درآمد حاصله خواهد بود. در صورتی که درآمد فوق غیرنقدی باشد، در خصوص دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون، ارزش روز موضوع تبصره (1) ماده (48) این قانون و در خصوص سایر دارایی‌ها، بهای روز تحقق درآمد، مأخذ محاسبه مالیات قرار می‌گیرد.

تبصره 1

تبصره 1- در مورد صلح معوض و هبه معوض، درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت است از مابه‌التفاوت ارزش عوضین که بر اساس مقررات این ماده تعیین می‌شود برای هر یک از متعاملین که از معامله منتفع شده است.

تبصره 2

تبصره 2- مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده در مورد املاکی که در اجرای مفاد ماده (64) این قانون برای آنها ارزش معاملاتی تعیین شده است، تا زمان استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان ارزش معاملاتی مذکور است.

ماده 23

ماده 23- یک ماده به عنوان ماده (124) ذیل فصل ششم باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده 124

ماده 124- موارد زیر در خصوص اشخاص غیر تجاری مشمول مالیات موضوع این فصل می‌باشد:

الف- مابه‌التفاوت مبالغ مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی از قبیل صورتحساب‌های الکترونیکی انتقال دارایی‌های موضوع ماده (46) این قانون و دارایی‌های دارای شماره یا شناسه منحصر به فرد موضوع بند «ح» ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، با مجموع «وجوه پرداختی، ارزش ریالی دارایی‌های معاوضه شده یا ارزش ریالی بدهی‌های تهاتر شده» به عنوان ما به ازای انتقال آنها، حسب مورد برای هر یک از طرفین که منتفع شده؛

ب- به میزان مبلغ تسویه نشده در خصوص صورتحساب‌های الکترونیکی دارای تاریخ تسویه از قبیل انتقال دارایی‌های موضوع بند «الف» این ماده به صورت نسیه و صورتحساب‌های الکترونیکی موضوع تبصره (6) ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان که با لحاظ تمدید تاریخ تسویه صورتحساب‌های الکترونیکی فوق، حداکثر پس از گذشت پنج سال از تاریخ صدور آن به طور کامل تسویه نشده، به صورت علی الحساب در سال اتمام مهلت مذکور حسب مورد برای خریدار یا دریافت کننده وجه که منتفع شده؛ در صورت تسویه موارد ذکر شده در این بند، سازمان موظف است مالیات علی الحساب پرداختی فوق را حداکثر ظرف سی روز پس از تاریخ تسویه مسترد نماید.

ج- مجموع وجوه دریافتی که فاقد صورتحساب الکترونیکی متناظر باشد، برای دریافت کننده وجه

تبصره 1

تبصره 1- مواعد مربوط به مالیات موضوع این فصل در خصوص اشخاص غیر تجاری، مطابق تبصره‌های (1) و (2) ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان می‌باشد.

تبصره 2

تبصره 2- اخذ مالیات موضوع این ماده و اعمال معافیت موضوع ماده (126) این قانون، مشروط به استقرار بستر اجرائی موضوع ماده (16 مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره 3

تبصره 3- آن بخش از درآمد موضوع این ماده که از طریق اعضای خانوار یا پدر یا مادر یا اجداد یا فرزندان محقق شده، مشمول پرداخت مالیات موضوع این فصل نمی باشد. شرط برخورداری از این معافیت در خصوص اعضای خانوار، تایید یا ثبت اطلاعات خانوار بر اساس مقررات مربوط است.

تبصره 4

تبصره 4- آئین نامه اجرائی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده 24

ماده 24- یک بند به شرح زیر به عنوان بند «ج» به ماده (22) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق می‌شود:

ج - عدم صدور صورتحساب الکترونیکی توسط اشخاص موضوع ماده (16 مکرر) این قانون، به میزان ده درصد (10٪) کل مبالغی که صورتحساب‌های الکترونیکی آن صادر نشده یا اصل مالیات متعلق، هر یک بیشتر باشد.

اشخاص فوق در صورت تکرار تخلف فوق، مشمول مجازات‌های موضوع تبصره (1) ماده (23) این قانون می‌شوند.

ماده 25- ماده (126) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده 126

ماده 126- پس از استقرار کارپوشه غیر تجاری سامانه مؤدیان:

الف- در هر سال مجموع درآمدهای موضوع ماده (124) این قانون برای اشخاص غیر تجاری تا آستانه پنج برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون یا بیست میلیارد (20.000.000.000) ریال هر یک بیشتر باشد، در آن سال معاف از مالیات موضوع این فصل و نسبت به مازاد آن مشمول مالیات با نرخ ماده (131) این قانون می‌باشد.

ب- هر شخص غیر تجاری ایرانی بالای هجده سال، در طول عمر خود در مجموع تا آستانه صد برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون، معاف از مالیات این فصل است. استفاده از این معافیت در هر سال بنا به درخواست اشخاص موضوع این بند از طریق کارپوشه غیر تجاری است و درصد (سهم) استفاده از معافیت این بند در هر سال از میزان باقیمانده آستانه مذکور که در سال‌های آتی قابل استفاده است، کسر می‌گردد. اشخاص فوق در طول عمر خود، حداکثر سه سال می‌توانند نسبت به درخواست و استفاده از این معافیت اقدام کنند.

ج- به منظور تسهیل معاملات سرپرست خانوار از قبیل فروش کالاهای مستعمل، نصاب بند «الف» این ماده برای اشخاص مذکور معادل است با شش برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون یا بیست و چهار میلیارد (24.000.000.000) ریال هر یک که بیشتر باشد و نصاب موضوع بند «ب» این ماده، معادل است با یکصد و بیست برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون

د- در صورتی که در طول سال، مجموع درآمدهای موضوع ماده (124) اشخاص غیر تجاری از میزان آستانه صد برابر معافیت موضوع ماده (84) این قانون بیشتر شود، مابه‌التفاوت از مجموع مقادیر مذکور این ماده به صورت علی‌الحساب مشمول پرداخت مالیات به نرخ مقرر در ماده (131) این قانون می‌شود.

شخص مذکور مکلف است ظرف ده روز کاری از تاریخ اعلام سازمان، نسبت به صدور، اصلاح یا ابطال صورتحساب الکترونیکی مربوط یا پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات یا ارائه ضمانت به میزان مالیات متعلق اقدام نماید؛ در غیر این صورت اشخاص موضوع بند «الف» ماده (11) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان موظفند با اعلام بانک مرکزی به میزان مالیات مذکور، وجوه متعلق به شخص بدهکار را

تا زمان انجام اقدامات فوق در حساب وی مسدود نمایند. در صورتی که با ارائه اسناد و مدارک مثبته و با تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی عدم انجام تکالیف موضوع این بند در موعد زمانی تعیین شده خارج از اراده شخص به سبب معاذیر قانونی یا معاذیر شرعی باشد، حکم این بند جاری نخواهد بود.

تبصره

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف یک سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری بانک مرکزی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 26

ماده 26- دو تبصره به شرح ذیل به عنوان تبصره‌های (3) و (4) به ماده (132) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

تبصره 3

تبصره 3- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بند (1) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص تجاری دارای مجوز فعالیت اقتصادی از مراجع ذی‌صلاح در مناطق آزاد تجاری - صنعتی، کمتر از پنج سال باشد، عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور مطابق قوانین سرزمین اصلی مشمول مالیات می‌شود. در صورتی که دوره تملک دارایی‌های مذکور پنج سال یا بیشتر باشد، عایدی سرمایه حاصل از انتقال این دارایی‌ها با نرخ صفر مشمول مالیات می‌شود.

تبصره 4

تبصره 4- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (2) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص تجاری دارای مجوز فعالیت اقتصادی از مراجع ذی‌صلاح در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی که فاقد شماره انتظامی مختص مناطق آزاد تجاری - صنعتی هستند و نیز دارایی‌های موضوع بندهای (3)، (4) و (5) ماده (46) این قانون متعلق به اشخاص مذکور، مطابق قوانین سرزمین اصلی، مشمول مالیات هستند.

ماده 27- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (10) و (11) به ماده (169 مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره 10

تبصره 10- جهت تکمیل اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور:

الف - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است اطلاعات اموال غیر منقول را حداکثر ظرف یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، با رعایت معیارها (استانداردها) و نیازمندی‌های اعلامی وزارت راه و شهرسازی و سازمان به صورت سامانه ای در اختیار آن وزارتخانه و سازمان قرار دهد.

ب- وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان، با استفاده از اطلاعات اسناد رسمی موجود در سامانه ثبت الکترونیک اسناد و اطلاعات صورتحساب‌های الکترونیکی معاملات املاک و مستغلات، نسبت به تکمیل سامانه‌های ملی املاک و اسکان کشور و ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور اقدام نماید.

ج - کلیه شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موظفند ظرف یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون در زمان دریافت پروانه ساختمانی و نیز گواهی اتمام عملیات ساختمانی، شناسه یکتای دارایی را مطابق استاندارد اعلامی وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور درج نمایند. وزارت کشور موظف است اطلاعات پروانه‌های ساختمانی مذکور و گواهی اتمام عملیات ساختمانی را به صورت سامانه ای، جهت ثبت در سامانه ملی املاک و اسکان کشور در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد.

د- وزارت راه و شهرسازی موظف است امکان دسترسی برخط سازمان، وزارت کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور را مطابق با نیاز اعلامی آنها فراهم نماید.

ه - آیین‌نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تبصره، توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری سازمان، وزارت کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره 11

تبصره 11- سازمان ثبت احوال کشور موظف است اطلاعات پایگاه خانوار موضوع بند (2) تبصره (8) این ماده را به صورت مستمر به روزرسانی نماید و در چهارچوب مصوبات شورای عالی فضای مجازی و کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی امکان دسترسی لازم را به صورت رایگان برای وزارت راه و شهرسازی و سازمان آورد.

ماده 28

ماده 28- حکم ماده (10) این قانون و همچنین حکم الزام به صدور صورتحساب الکترونیکی برای مؤدیانی که به موجب مواد (3) و (4) این قانون، مشمول صدور صورتحساب الکترونیکی می شوند، از بیست ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، جاری خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و هشت ماده که گزارش آن توسط کمیسیون اقتصادی به صحن مجلس تقدیم شده بود، پس از تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم تیرماه یکهزار و چهارصد و چهار مجلس، در تاریخ 1404/4/31 به تأیید شورای نگهبان رسید.

مصوب 1404/4/8 مجلس شورای اسلامی